

Пропозиції

щодо подальших дій з метою впорядкування зупинок маршрутного транспорту

Спроби з'ясувати інформацію щодо:

1. Загальної кількості зупинок маршрутного транспорту (далі - Зупинка), які розташовано вздовж/обабіч автошляхів по Закарпатській області (станом на 1.1.2022).
2. Кількості Зупинок, які належать місцевим органам влади та управління (далі - місцеві органи), територіальним громадам (далі - ТГ) та іншим муніципальним утворенням:
  - а) на правах власності / на балансі;
  - б) на правах розпорядження / не на балансі;
  - в) здані в оренду / не нараховується амортизація.
3. Кількості Зупинок, які є «нічийми»,

як й дізнатись про:

4. Документи на кожну Зупинку, як на об'єкт основних засобів (інвентарну справу чи Паспорт об'єкту, ескіз, креслення, схема, опис тощо, балансову та залишкова вартості (станом на 1.1.2022) а також, ким, конкретно обслуговується кожна Зупинка та яка щорічна вартість обслуговування по кожній, включаючи - коли було здійснено: поточний та/чи капітальний ремонт кожної Зупинки, якщо такі були,

не вдалось, не дивлячись на три Запити на адресу:

5. Служби автомобільних доріг у Закарпатській області.
6. Івановецької сільської ТГ.
7. Дубриницько-Малоберезнянської сільської ТГ.

Вищенаведене означає, що занедбаний стан Зупинок, який і привернув увагу громадськості, саме через: юридичну невпорядкованість їх статусу, незадовільне утримання та обслуговування та/чи належного догляду. При цьому, ситуація із Зупинками в Закарпатті, навряд чи виключення...

Виходячи з цього, буде корисним підійти до справи **відновлення Зупинок** – комплексно. Тобто, як до окремого **Проекту**, реалізація якого дозволить таки відновити, якщо і не всі то бодай ті Зупинки, які розташовано вздовж/обабіч автодоріг загального користування державного значення (тобто: міжнародні, національні, регіональні й територіальні). Для цього, доцільно зробити наступне:

1. Чітко визначити **Мету і Завдання**, фактично - відновлення Зупинок по всьому Закарпаттю.
2. **Додатково підготувати Запити**: до Служби автомобільних доріг області (в подальшому – САД), щодо отримання (в лапках цитування з відповіді САД на попередній Запит):
  - 2.1. «**Звіту про наявність автомобільних загального користування та їх благоустрій (станом на 01.01.2022)**», з метою отримати інформацію про все «господарство» САД.
  - 2.2. **Переліку «2014 павільйонів та 429 майданчиків для зупинок автобусів**», які є у віданні САД, з метою вивчити стан тих Зупинок, які максимально збережені, як капітальна будівля (з цегли та бетону) та які прикрашено/оздоблено малюнками та/чи мозаїкою;
  - 2.3. **Інформації-переліку тих автодоріг, до «складу яких входять павільйони і майданчики**», тобто - Зупинки, які можуть зацікавити з точки зору відновлення (ремонт/реконструкції);
  - 2.4. **Переліку «підрядних організацій, з якими заключено відповідно договір на експлуатаційне утримання, поточного чи капітального ремонтів**», з метою вивчити зміст, умови та обов'язки сторін Договору, щоб зрозуміти: що «робить» третя сторона із Зупинками, коли на які кошти й так далі.
3. **Підготувати Запит до ОДА**, з метою з'ясувати: причину, умови та факт передачі Зупинок у власність та на баланс САД, в 2004 році.
4. Підготувати **Лист-звернення до колишнього Училища мистецтв** (сьогодні Коледж) з переліком питань по Зупинках (хто їх оздоблював, коли, де, хто фінансував тощо).
5. Підготувати **Концепцію комплексного відновлення зупинок маршрутного транспорту по Закарпатській області** (назва робоча).
6. Розробити (на основі Концепції) **Дорожню карту** з поетапною (та по датах) - реалізацією всього Проекту.

7. Визначити **Перелік потенційних «союзників» і партнерів для реалізації Проекту**, починаючи від: органів влади та управління обласного рівня й закінчуючи - територіальними громадами (ТГ) а також: землевпорядниками, архітекторами, будівельниками (муляри, штукатурки, плиточники, електрики, столяри і так далі), бізнес-структурами краю, включаючи й іноземні інституції а також ймовірних: грантодавців, спонсорів, меценатів й так далі.

8. Розробити **Схему взаємодії з потенційними помічниками** на місцях (в населених пунктах та/чи поблизу) розташування кожної Зупинки, включаючи принципи, умови та алгоритм залучення місцевих волонтерів, школярів, пенсіонерів, ветеранів тощо.

9. Визначити **ЗМІ-партнерів всього Проекту** та кожної теми/кроку його реалізації, зокрема а також алгоритм та принципи висвітлення реалізації Проекту у публічному просторі (наприклад, через Прес-релізи реалізації Проекту).

10. Ініціювати створення та сформувати **Команду** (групу, раду, комітет) **реалізаторів та координаторів Проекту**, в складі 5-7 осіб а також визначити їх: повноваження, компетенцію, права та обов'язки...

Питання, які доцільно з'ясувати (до та в ході реалізації всього Проекту):

1. Які причини та умови передачі Зупинок від ОДА до САД в 2004 році.
2. Які ТГ (та інші місцеві утворення) мають бажання отримати на свій баланс та стати власником Зупинки, яка розташована на / поблизу території ТГ та на яких умовах.
3. Скільки пасажирів користуються Зупинками (бажано: по кожній, по годинно та по сезонах - порах року) а також - конкретний час проведений кожним пасажиром на Зупинці.
4. Які побажання до Зупинки у пасажирів та доцільність обладнання кожної з них: лавками для сидіння, дошкою оголошень, освітленням, обігрівом, Wi-Fi, туалетом тощо.
5. Які Зупинки та де, вже використовуються бізнес-структурами під комерцію, якщо такі є.
6. Чи є бажаючі взяти Зупинки в оренду та в обслуговування і на яких умовах.
7. Чи готова САД: продавати, передавати на баланс, здавати в оренду Зупинки - ТГ (та іншим місцевим утворенням), представникам бізнесу, де конкретно та на яких умовах...

Ну й трохи фантазії.

З одного боку Зупинка, це лише місце, де пасажир зачекає на транспорт або куди мандрівник сховається від негоди, позаяк місцем зустрічі тієї ж молоді сьогодні слугують бари та дискотеки.

Однак, якщо це буде затишне місце, як правило - посеред селища, яке буде освітлено, бодай рекламою та обігріватись взимку, не кажучи вже про Wi-Fi та туалет, що так важливо обабіч магістралей поза населеними пунктами то така, а ще гарно пофарбована чи викладена мозаїкою Зупинка - може стати дійсно «магнітом», як для пасажирів так і для жителів, не кажучи вже про мандрівників, туристів, гостей населеного пункту, ТГ, краю та країни.

Зупинка в гарному, велелюдному місці - може слугувати й таким собі ТЦОм (туристичним інформаційним центром) для туристів/гостей того чи іншого населеного пункту чи обабіч автодороги де бажаючі можуть отримати немало корисної та важливої інформації. Цінність Зупинки біля дороги буде в тому, якщо там є стоянка або якщо є можливість таку обладнати, що вже буде схожим навіть на кемпінг при дорозі.

Зупинки в населених пунктах могли б зацікавити не в останню чергу й Інтернет-провайдерів та операторів, які можуть на таких обладнати свої Wi-Fi термінали (як це зроблено по вул Митній, в Ужгороді), де на власних електронних сіті-бордах можуть заробляти на рекламі.

Однак, ідей може бути – безліч. Натомість, не погоджуся що подібного роду Проект потрібно реалізувати тільки для того, щоб він міг служити черговою фотозоною для любителів селфі!

Звичайно, що зупинки у Європі, куди ніби збралась й Україна, хоч і не такі оздоблені, але можуть нести більше призначень та мати більше функцій. Так, особливо на автострадах, є звичним побачити на зупинках, обладнаних відеокамерами, наприклад - SOS-термінали, в якості надзвичайних автономних шкафчиків, з кнопкою екстреного виклику, в яких може міститись: аптечка, дефібрилятори, вогнегасники й так далі...

Підготував Ю. Ключівський,

керівник IASEED

Прага - Ужгород, 1 липня 2022